

JavaScript Web API, Vue.js úvod

kurz Webové technológie
Eduard Kuric

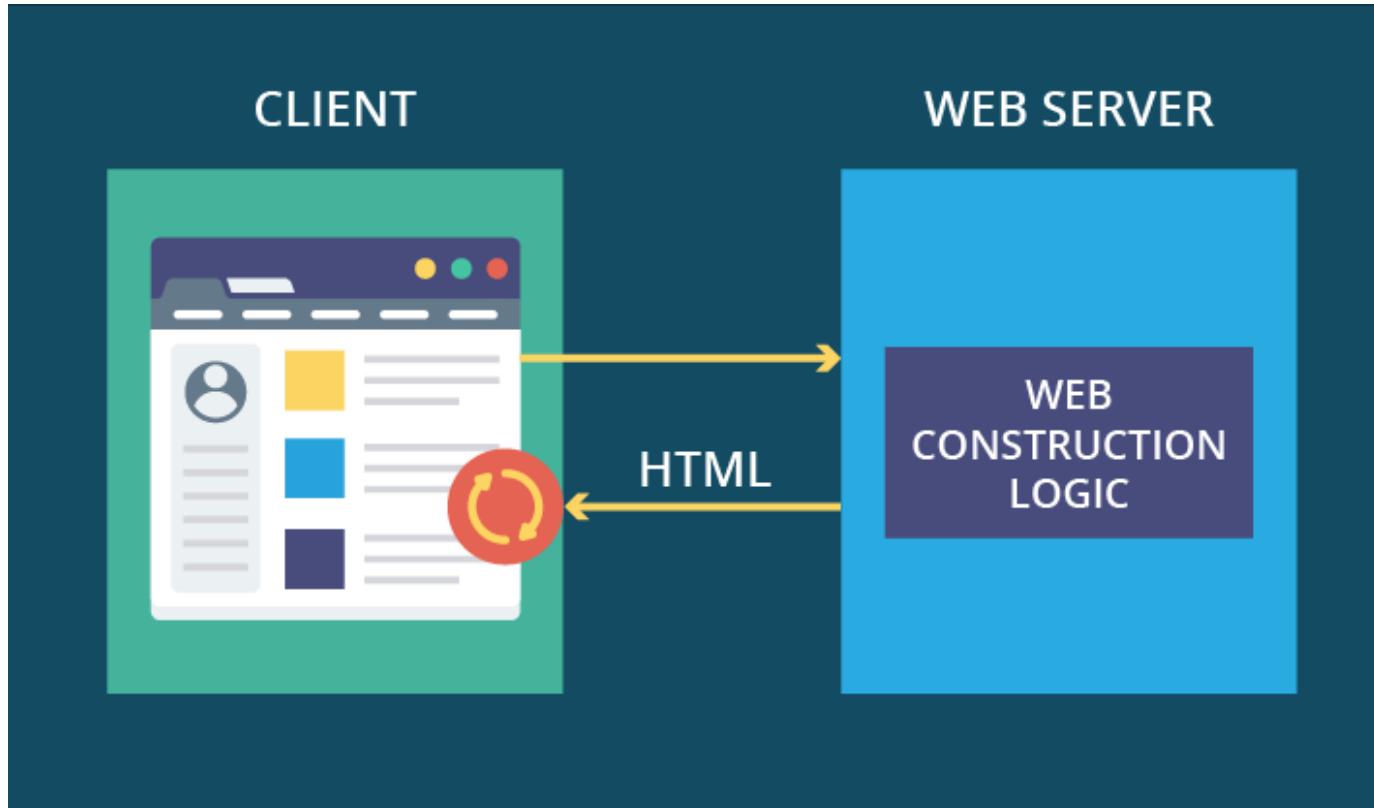
- Web API
 - Získavanie údajov zo servera (AJAX, Fetch API)
 - JSON, Promises
 - Ukladanie údajov na strane klienta (sessionStorage, localStorage, IndexedDB)
- Moduly
 - AMD (RequireJS), CommonJS (SystemJS), ES6
- Transpilátor (transpiler - Babel)
- Balíkovač (bundler - Browserify)
- Minifikácia, zamlženie kódu (obfuscation)
- Webpack
- JS režim strict
- Vue.js úvod
 - MVVM
 - Reaktivita
 - Komponenty
 - Základné direktívy

JavaScript WEB API

API prehliadačov

- Manipulácia s dokumentmi (DOM)
- Získavanie údajov zo servera (AJAX, Fetch API)
- Ukladanie údajov na strane klienta (Web Storage, IndexedDB)
- Vykreslenie a tvorbu grafiky (Canvas, WebGL)
- Audio a Video (HTMLMediaElement, Web Audio API, WebRTC)
- Prístup k zariadeniam (Geolocation, Notifications, Vibration API)

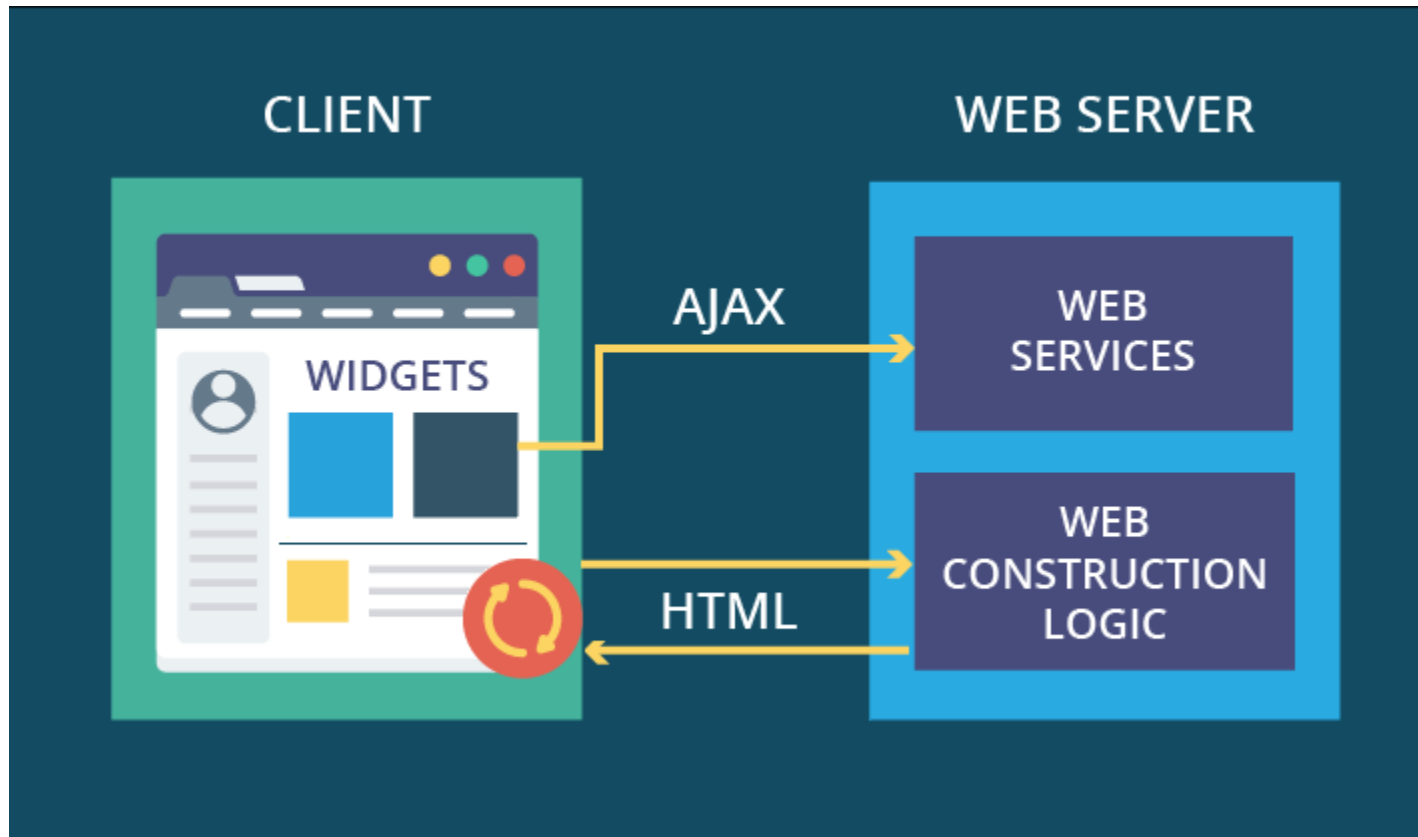
SSR – Server-side rendering

AJAX

- Asynchronous JavaScript + XML
- umožňuje meniť obsah stránok bez potreby znovunačítania celej stránky zo servera
- dynamicky načítavané vybrané fragmenty/oblasti stránok cez JavaScript (tzv. JS widgets)
- **obsah fragmentov je napĺňaný cez AJAX query**
 - klient vytvorí (pre fragment) AJAX požiadavku a odošle ju serveru - službe
 - server - logika služby - požiadavku spracuje, vygeneruje údaje a odošle ich klientovi
 - **klient prijatými údajmi naplní fragment stránky**
 - prijatý obsah môže byť HTML, JSON, XML

JS widgets

JSON – formát údajov

- JavaScript Object Notation
- textový formát údajov
- vhodný na zápis (krátkych) štruktúrovaných údajov **vymieňaných medzi webovými aplikáciami**
- syntax je platným zápisom jazyka JavaScript
 - z JSON údajov môžeme rovno vytvoriť JS objekt

```
{  
  "name": "Peter",  
  "age": 30,  
  "car": null  
}
```


JSON – typy údajov

- `JSONString` – textový reťazec
- `JSONNumber` – číslo (celočíselné alebo reálne, vrátane zápisu s exponentom)
- `JSONBoolean` – logická hodnota
- `JSONNull` – hodnota null
- `JSONArray` – pole
- `JSONObject` – objekt

Práca so zložitejšími JSON súbormi

- [JSONLint](#)
 - validátor
- [JSON Editor](#)
 - stromová štruktúra
 - vyhľadávanie v údajoch

XML vs JSON

- Obidva sú hierarchické
- JSON kratší, rýchlejší na načítanie/zápis
 - JS objekt
- XML – potrebujeme parser
- JSON – JS funkcia
 - `JSON.parse("")`

XMLHttpRequest

- často skrátene XHR

```
var request = new XMLHttpRequest();  
request.open('GET', url);  
// document, json, blob  
request.responseType = 'text';  
request.onload = function() {  
    ...  
};  
request.send();
```

XMLHttpRequest / 2

- asynchrónna operácia, musíme počkať na dokončenie operácie (na odpoveď `response`)
- dokončenie operácie indikuje `load` udalosť, ktorá vyvolá `onload` obsluhu, v ktorej je možné spracovať prijatý `response`
- UKÁŽKA

Fetch API

- založený na tzv. *Promises* (od ES2015/ES6)

```
fetch(url) . then (function(response) {  
    response.json() . then (function(myPoem) {  
        poemDisplayTitle.innerHTML = myPoem.title;  
        poemDisplayText.innerHTML = myPoem.text;  
    });  
});
```

- UKÁŽKA

XHR vs. Fetch API

- ktorý použiť? závisí aj na projekte...
- XHR má dobrú podporu aj v starších prehliadačoch
 - pomerne stará technológia - koncom 90. rokov, uviedol Microsoft
 - ak má byť projekt prístupný aj v starých prehliadačoch
- Fetch API je modernejšie, založené na *Promises*
 - problém s IE, ale IE sa už ďalej nevyvíja, nástupca EDGE

Axios vs. Fetch API

- nie sú chyby ako chyby
- Fetch API odmietne sľub iba v prípade sieťových chýb
 - napr. nepodarila sa preložiť adresa, server je nedostupný, CORS nie je povolený
- ak server vráti 404, Fetch API hlási úspech, a teda vykoná `then`, a nie `catch`
- Axios vykoná `catch`

Promises

- predstavte si, že ste dieťa a mama Vám sľúbila, že Vám kúpi vláčik, keď budete poslúchať (neurčito)
- takýto sľub, alebo promise v JS môže mať tieto stavy:
 - *pending* – čakáte, neviete, kedy ho pôjde kúpiť
 - *resolved* – mama sa rozhodla kúpiť vláčik
 - *rejected* – mama sa rozhodla nekúpiť vláčik, lebo nie je šťastná, neposlúchate
- pretransformujme túto úlohu do JS ...

Promises – definovanie sľubu

```
var isMomHappy = true;

var willIGetNewTrain = new Promise(
  function (resolve, reject) {
    if (isMomHappy) {
      var train = {
        color: 'čierny'
      };
      resolve(train); // fulfilled
    } else {
      var reason = new Error('Mama nie je šťastná');
      reject(reason); // reject
    }
  }
);
```

```
// Promise syntax
```

```
new Promise(function (resolve, reject) { ... } );
```

Promises – čakateľ na sľub

```
var askMom = function () {  
    willIGetNewTrain  
        .then(function (fulfilled) {  
            console.log(fulfilled);  
        })  
        .catch(function (error) {  
            console.log(error.message);  
        });  
};  
  
askMom();
```

Reťazenie sľubov

- pochváľte sa kamarátovi

```
var showOff = function (train) {  
  return new Promise(  
    function (resolve, reject) {  
      var message = 'Ahoj, mám nový ' +  
                    train.color + 'vláčik';  
      resolve(message);  
    }  
  );  
};
```

Reťazenie sľubov /2

```
var askMom = function () {  
    willIGetNewTrain  
    .then(showOff)  
    .then(function (fulfilled) {  
        // Ahoj, mám nový čierny vláčik  
        console.log(fulfilled);  
    })  
    .catch(function (error) {  
        console.log(error.message);  
    });  
};
```

Sľuby sú asynchrónne

```
var askMom = function () {  
    console.log('predtým ako sa opýtam mamy');  
  
    willIGetNewTrain  
    .then(showOff)  
    .then(function (fulfilled) {  
        // Ahoj, mám nový čierny vláčik  
        console.log(fulfilled);  
    })  
    .catch(function (error) {  
        console.log(error.message);  
    });  
  
    console.log('po otázke');  
};
```

Sľuby sú asynchrónne /2

- očakávali by sme
 - **predtým ako sa opýtam mamy**
 - Ahoj, mám nový čierny vláčik
 - **po otázke**
- v skutočnosti môže byť aktuálne poradie:
 - **predtým ako sa opýtam mamy**
 - **po otázke**
 - Ahoj, mám nový čierny vláčik

Život pred sľubmi...

```
// pouzivali sme jQuery a callback funkciu
function addAsync (num1, num2, callback) {
    return $.getJSON('http://myService', {
        num1: num1,
        num2: num2
    }, callback);
}
```

```
addAsync(1, 2, success => {
    const result = success;
});
```


Život pred sľubmi... čo ak?

```
resultA = add(1, 2);
```

```
resultB = add(resultA, 3);
```

```
resultC = add(resultB, 4);
```

```
console.log('total' + resultC);
```

Život pred sľubmi... takto ...

```
function addAsync (num1, num2, callback) {  
    return $.getJSON('http://myService', {  
        num1: num1,  
        num2: num2  
    }, callback);  
}  
  
addAsync(1, 2, success => {  
    resultA = success;  
    addAsync(resultA, 3, success => {  
        resultB = success;  
        addAsync(resultB, 4, success => {  
            resultC = success;  
            console.log('total' + resultC);  
        });  
    });  
});
```

Promises - podpora

- od **ES6 / ES2015**
 - moderné prehliadače natívne
- inak
 - [Bluebird](#) - knižnica na podporu JS promises

Ukladanie údajov na strane
klienta

Web storage APIs

- **sessionStorage** – údaje dostupné iba počas prezerania stránky, key-value (reťazce)
 - otvorenie stránky v novej karte, alebo okne inicializuje nové sedenie (session), reload stránky nemá vplyv
- **localStorage** – údaje sú dostupné aj po zatvorení a znovuotvorení prehliadača; key-value (reťazce)
- **indexedDB** – ukladanie štruktúrovaných dát (aj súbory)
 - použitie indexov na efektívne vyhľadávanie v údajoch
 - životnosť údajov ako localStorage

Web storage APIs - limit

- localStorage, sessionStorage – 5MiB
 - [test, koľko daný prehliadač umožní uložiť](#)
- IndexedDB – minimum (soft limit) – 5MiB
 - maximum – kapacita disku, ale
 - prehliadač požiadava o povolenie na uloženie väčšieho množstva údajov

sessionStorage, localStorage

- vloženie/uloženie údajov do úložiska
 - `localStorage.setItem('name', 'Peter');`
- získanie/načítanie údajov
 - `localStorage.getItem('name');`
- vymazanie údajov
 - `localStorage.removeItem('name');`
- **pre každú doménu je vyhradené samostatné/vlastné úložisko**

IndexedDB (IDB)

- transakčný DB systém – objektový
- tabuľky sú objekty – object store
 - nemajú fixnú schému, je možné ju za behu meniť
- umožňuje okrem reťazcov uložiť prakticky akýkoľvek typ údajov – bloby (obrázky, videá, audio, ...)
- použitie je o niečo zložitejšie
- podpora v prehliadačoch

Pripojenie/vytvorenie databázy

- metóda `open` zabezpečí otvorenie pripojenia na danú DB v prípade, ak existuje; inak ju vytvorí
 - druhým argumentom je verzia DB

```
var request =  
    window.indexedDB.open('notes', 1);
```

- operácie sú asynchrónne

Definovanie obsluhy

- `onerror`

```
request.onerror = function() {  
    console.log('Database failed to open');  
};
```

- `onsuccess`

```
let db; // objekt na otvorenu DB  
request.onsuccess = function() {  
    console.log('Database opened successfully');  
    db = request.result;  
};
```

Štruktúra objektu – note

```
{  
  title: "Kúpiť mlieko",  
  body: "Aj sojové aj kravské mlieko",  
  date: "2012-04-23T18:25:43.511Z"  
}
```

Definovanie/štruktúra databázy

- definovanie, alebo zmena štruktúry v databáze sa realizuje v obsluhu `onupgradeneeded`
- každý záznam ukladaný do object store (tabuľky) musí mať kľúč

```
request.onupgradeneeded = function(e) {  
    let db = e.target.result; // referencia na otvorenu databazu  
  
    // vytvorenie tabuľky notes, zaznamy budu jednoznacne  
    // identifikovatelne autoinkrementujucim id,  
    let objectStore = db.createObjectStore('notes',  
        { keyPath: 'id', autoIncrement:true });  
  
    // definovanie indexov, nazov indexu, kluc  
    objectStore.createIndex('title', 'title', { unique: false });  
};
```

Indexy

- Index **umožňuje vyhľadávať na hodnoty atribútu** naprieč objektami uloženými v object store
 - teda objekt vieme získať aj cez jeho hodnotu jeho atribútu, nie iba cez jeho kľúč
- v spojitosti s **indexami je možné definovať obmedzenie na hodnotu atribútu**, napr. unique príznak
 - máme napr. object store (tabuľku) so zákazníkmi a záznamy (objekty) obsahujú atribút email, vytvorením indexu na daný atribút s príznakom unique zabezpečíme, že žiaden zákazník nebude mať rovnaký email

Vloženie údajov do DB

- inicializácia transakcie
 - 1. param. – pole object stores, ktorých sa transakcia týka
 - 2. param. – predvolene iba čítanie, ak chceme aj zápis musíme explicitne uviesť 'readwrite'

```
form.onsubmit = addData;
```

```
function addData(e) {
```

```
    e.preventDefault();
```

```
    let newItem = { title: titleInput.value, body: bodyInput.value };
```

```
    let transaction = db.transaction(['notes'], 'readwrite');
```

```
    let objectStore = transaction.objectStore('notes');
```

```
    var request = objectStore.add(newItem);
```

```
    request.onsuccess = function() {};
```

```
    transaction.oncomplete = function() {};
```

```
    transaction.onerror = function() {};
```

```
}
```

Načítanie údajov cez kľúč objektu

```
var objectStore =  
db.transaction('notes').objectStore('notes');  
var request = objectStore.get("1");  
  
request.onerror = function(event) {};  
request.onsuccess = function(event) {  
    console.log(event.target.result.title);  
};
```

Načítanie iterovaním cez cursor

```
let objectStore =  
db.transaction('notes').objectStore('notes');  
  
objectStore.openCursor().onsuccess = function(e) {  
    // Get a reference to the cursor  
    let cursor = e.target.result;  
    if(cursor) {  
        console.log(cursor.key + " - " + cursor.value.title);  
        cursor.continue();  
    } else {  
        console.log("ziadne dalsie zaznamy")  
    }  
}
```


Načítanie cez index

```
var index = objectStore.index("title");  
index.get("Kúpiť mlieko").onsuccess =  
function(event) {  
    console.log(event.target.result.body);  
};
```

- pozn. ak nie je index unikátny, môže danému kľúču prislúchať viacero záznamov, vtedy vráti prvý záznam, ktorého „hodnota“ je najnižšia

Vymazanie údajov

```
var request = db.transaction(["notes"], "readwrite")  
    .objectStore("notes")  
    .delete("1");  
  
request.onsuccess = function(event) {};
```

Zmena údajov

```
var objectStore =  
db.transaction('notes').objectStore('notes');  
var request = objectStore.get("1");  
  
request.onerror = function(event) {};  
request.onsuccess = function(event) {  
    var data = event.target.result;  
    data.body = "Iba kravské mlieko";  
  
    var requestUpdate = objectStore.put(data);  
    requestUpdate.onerror = function(event) {};  
    requestUpdate.onsuccess = function(event) {};  
};
```

Definovanie/štruktúra databázy

- udalosť `onupgradeneeded` je vyvolá inkrementáciou verzie

```
window.indexedDB.open('notes', 2);
```

- v obsluhu `onupgradeneeded` môžeme následne zmeniť schému DB
- čo ak v jednej karte prehliadača pracujem s verziou 1, a v inej karte sa mi inicializuje verzia 2?

Obsluha onblocked

```
var openReq = window.indexedDB.open("notes", 2);
```

```
openReq.onblocked = function(event) {  
    alert("Prosím, zatvorte všetky ďalšie  
        karty, v ktorých je otvorená táto  
        stránka!");  
};
```

```
openReq.onupgradeneeded = function(event) {  
    // ok, všetky ďalšie spojenia na DB sú zatvorené,  
    // môžeme robiť zmeny...  
};
```

```
db.onversionchange = function(event) {  
    db.close();  
    alert("Nová verzia stránky je pripravená, prosím,  
        znovunačítajte stránku!");  
};
```

NPM

- je manažér balíkov/modulov pre JS
 - podobne, ako je composer pre PHP
- [je súčasťou Node.js](#)
- inštalácia balíka cez CLI

```
> npm install <package_name>
```

- je možné vytvárať [súkromné \(private\) balíky](#)

Moduly

- **JS bol spočiatku ako podporný skriptovací jazyk** pri tvorbe webových stránok
 - **dať stránkam viac interaktivity**
- dnes sa webové stránky stávajú webovými aplikáciami
 - tisícky riadkov JS kódu
- moduly nám umožňujú organizovať zdrojový kód
 - **oddeliť funkcionality a určiť závislosti**
 - **skryť informácie a vystaviť/exportovať iba verejné rozhranie**

Moduly /2

- ďalším z hlavných dôvodov potreby modulov v JS je globálny menný priestor
 - ktorý sa môže ľahko „znečistiť“
- (*Vanilla*) ES5 nemá podporu modulov
 - **potrebujeme tzv. formát a závadzač modulu (modules formats and loaders)**
 - sú to knižnice 3. strán, ktoré nám umožňujú organizovať JS kód do modulov

Formát a zavádzač modulu

- formát modulu špecifikuje jeho konkrétnu syntax
 - tá je spravidla odlišná od natívneho JavaScriptu,
 - preto je potrebný zavádzač na interpretovanie danej syntaxe modulu
 - AMD, CommonJS formáty
- zavádzač modulu je nástroj /knižnica/ 3. strany
 - dokáže interpretovať formát modulu
 - RequireJS, SystemJS zavádzače
- ES6 má natívnu podporu modulov
 - formát modulu je natívny a teda nie je potrebný zavádzač
- [porovnanie formátov](#)

Formát AMD

- Asynchronous Module Definition
- pravidla používaný na strane klienta
 - skripty, ktoré interpretuje prehliadač (oproti JavaScriptu vykonávanom na serveri)
- AMD formát definuje novú funkciu `define`, má 2 parametre
 - pole závislostí
 - definíciu funkcie
- pozn. `define` nie je súčasťou JS, je potrebný zavádzač

AMD - súbor `playboard.js`

```
define([], function() {  
    console.log('Vytvorenie nového modulu playboard');  
    function showState() { ... }  
    function update() { ... }  
    // sprístupnujeme/exportujeme showState a update  
    return {  
        showState: showState,  
        update: update  
    }  
});
```

AMD – súbor game.js

```
// 1. parameter pole závislosti
// nie je potrebná extenzia .js
// 2. parameter definícia funkcie
define(['../player', '../playboard'],
      function(player, playboard) {
    ...
  })
```

Zavádzač RequireJS

- do HTML vložíme odkaz na [RequireJS zavádzač](#)

```
<script
  data-main="js/app"
  src="node_modules/requirejs/require.js">
</script>
```

- `data-main` **špecifikuje prístupový bod** pre danú aplikáciu (tzv. entry point)
- `npm install --save bower-requirejs`

Formát CommonJS

- pravidla používaný na strane servera
 - NodeJS aplikácie
- definuje objekt `module.exports`,
 - pomocou ktorého určíme verejné rozhranie (sprístupníme informácie modulu)

CommonJS – playboard.js

```
console.log('Vytvorenie nového modulu playboard');  
function showState() { ... }  
function update() { ... }  
  
// sprístupnujeme/exportujeme showState a update  
module.exports = {  
    showState: showState,  
    update: update  
};
```

CommonJS – game.js

```
var playboard = require('./playboard.js');
```

```
playboard.showState();
```


Zavádzač SystemJS

- do HTML vložíme odkaz na [SystemJS zavádzač](#)

```
<script  
  src="node_modules/systemjs/dist/system.js">  
</script>
```

- nastavíme základnú konfiguráciu
(SystemJS má podporu viacerých formátov)

```
<script>  
  System.config({  
    meta: {  
      format: 'cjs' // CommonJS format  
    }  
  });  
  System.import('js/app.js'); // root module  
</script>
```

- `npm install --save systemjs`

Moduly v ES6 - export

- 2 možné spôsoby

```
export function setName(name) { ... }
```

```
export function getName() { ... }
```

```
// alebo
```

```
function setName(name) { ... }
```

```
function getName() { ... }
```

```
export {setName, getName};
```

Moduly v ES6 - import

- 2 možné spôsoby

```
// importujeme cely modul
import * as playboard from './playboard.js';
// playboard.update();
```

```
// alebo iba podmnozinu z moznych
// exportovanych elementov,
// urcime konkretne elementy
```

```
import {
    getName as getPlayerName,
    logPlayer
} from './player.js';
// getName();
```

Transpilátor - transpiler

- v ES6 máme moduly natívne
 - pre moderné prehliadače (najnovšie verzie) nepotrebujeme riešenia tretích strán
- JS sa vyvíja, nová špecifikácia/nové vlastnosti každý rok
- implementácia špecifikácie je ale pozadu
- chceme ale programovať v najnovšej verzii jazyka
 - využívať nové vlastnosti
- môžeme, ale potrebujeme pretransformovať kód
 - napísaný v najnovšej špecifikácii JS do ekvivalentného kódu, ktorú poznajú súčasné interpretery
 - potrebujeme transpilátor

Transpilátor /2

- transpilátor preloží napr. ES6 kód do ES5 kódu
- jedným z najpopulárnejších transpilátorov je [babel](#)
- umožňuje [nastaviť preset](#), teda verziu ES, z ktorej má spraviť transpiláciu
 - es2015, es2016, es2017, latest
- [pozrite si ukážku prekladu z ES6 do ES5](#)
- na stránke nájdete aj sumarizáciu a príklady nových vlastností ES6
- `npm install --save-dev babel-cli`
- `npm install --save-dev babel-preset-es2015`

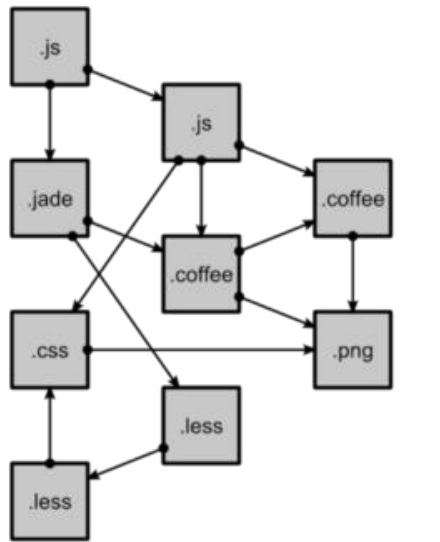
Balíkovač - bundler

- zabalí niekoľko zdrojov do jedného – bundle.js
- napr. z niekoľkých JS súborov/modulov vytvorí jeden súbor
- jedným z najpopulárnejších balíkovačov je [browserify](#)
- na jednej strane sa môže znížiť réžia s postupným sťahovaním viacerých súborov
- na strane druhej, pozor na zaobalenie veľkého množstva súborov
 - môže sa tým významne zvýšiť čakanie používateľa na moment, kedy už niečo konečne na stránke uvidí
- `npm install --save-dev browserify`

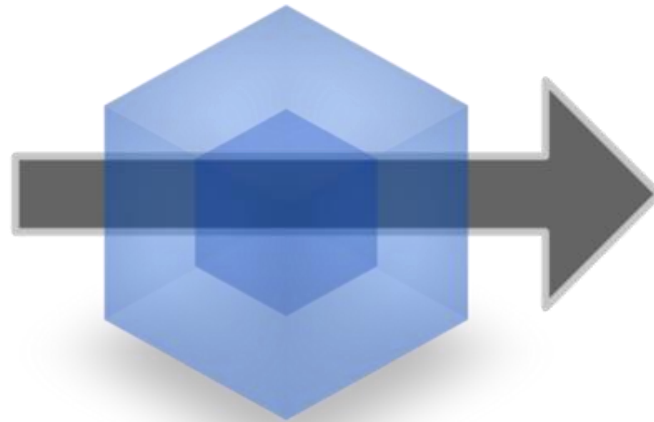
Webpack

- potrebujeme kód transpilovať
- chceme vytvoriť balík
- chceme kód minifikovať
- chceme kód zamlžiť (obfuscation) / [deobfuscation](#)
- Webpack umožňuje všetko v jednom kroku, a ešte ďaleko viac...
- `npm install --save-dev webpack`

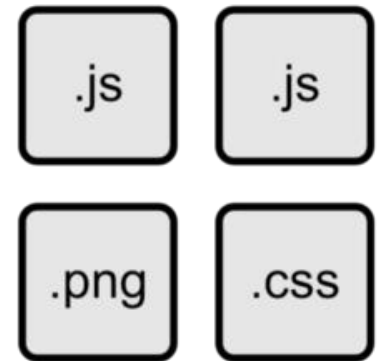
Webpack

modules
with dependencies

webpack
MODULE BUNDLER

static
assets

Webpack - config

- prístupový bod
- výstupný súbor a umiestnenie
- regexp výrazy na výber súborov, ktoré má vykonať zavádzač
- súbory (napr. celý priečinok), ktoré nemá zavádzač vykonať (napriek tomu, že spĺňajú regexp)
- aký typ zavádzača sa má použiť
- predvoľby/nastavenia, s ktorými má byť zavádzač vykonaný

Webpack – config príklad

```
module.exports = {  
  entry: './js/app.js', // entry point aplikacie  
  output: {  
    path: './build', // umiestnenie/priecinok pre vystupny subor  
    filename: 'bundle.js', // nazov vystupneho suboru  
  },  
  module: {  
    loaders: [{  
      test: /\.js$/, // js subory  
      exclude: /node_modules/, // vyluc tie v danom priecinku  
      loader: 'babel-loader', // pouzi zavadzac babel  
      query: {  
        presets: ['es2015'] // pouzi dane nastav. v zavadzaci  
      }  
    }]  
  }  
};
```

Webpack – plugin - minifikácia

- minifikácia - [UglifyJS Webpack Plugin](#)

```
const UglifyJsPlugin =  
    require('uglifyjs-webpack-plugin')  
  
module.exports = {  
    plugins: [  
        new UglifyJsPlugin()  
    ]  
}
```

Webpack – plugin - zamlženie

- zamlženie - [javascript-obfuscator webpack](#)

```
const JavaScriptObfuscator = require('webpack-obfuscator');
module.exports = {
  entry: {
    'abc': './test/input/index.js',
    'cde': './test/input/index1.js'
  },
  output: {
    path: 'dist',
    filename: '[name].js' // output: abc.js, cde.js
  },
  plugins: [
    new JavaScriptObfuscator({
      rotateUnicodeArray: true
    }, ['abc.js']) // excluded
  ]
};
```

JavaScript Strict mode - od ES5

- prepnutie prehliadača do striktného režimu interpretovania JS
- zbavuje JS niektorých zákerných nástrah, ktoré nevyvolajú chybu (výnimku)
- zakazuje používať syntax, ktorá bude možno použitá v budúcich verziách ECMAScriptu
 - predpríprava na budúci vývoj ES
- striktný režim je možné aplikovať na celý skript, alebo na funkciu

Strict mode – hlásenie chýb

- znemožňuje omylom vytvoriť globálnu premennú, preklep v názve premennej v normálnom JS vytvorí na globálnej úrovni novú premennú

```
mistypedVaraible = 17; // ReferenceError
```

- priradenie, ktoré by nefungovalo, ale prešlo vyhodí výnimku

```
NaN = 42; // TypeError
```

```
var obj = { get x() { return 17; } };
```

```
obj.x = 5; // TypeError
```

```
var fixed = {};
```

```
Object.preventExtensions(fixed);
```

```
fixed.newProp = "ohai"; // TypeError
```

Strict mode – hlásenie chýb /2

- vymazanie atribútu, ktorý nie je možné vymazať

```
delete Object.prototype; // TypeError
```

- všetky atribúty objektu musia mať unikátny názov

- v normálnom JS určuje hodnotu poslednú z nich

```
var o = { p: 1, p: 2 }; // syntax error
```

- argumenty funkcie majú rôzne identifikátory

- v normálnom JS skryje posledný argument všetky predošlé s rovnakým názvom (`arguments[i]`)

```
function sum(a, a, c) // syntax error
```

```
{  
  "use strict";  
  return a + b + c; // chyba, keby mal bol tento kod vykonany  
}
```

Strict mode – hlásenie chýb /3

- zakazuje zápis čísel v osmičkovej sústave

```
var sum = 015 + // syntax error  
          197 +  
          142;
```

- pozn., zápis čísel v osmičkovej síce nie je súčasťou ES, ale je podporovaný v prehliadačoch
 - začínajúci vývojári sa mylne domnievajú, že počiatočná nula nemá žiadny význam, takže nuly používajú k „zarovnaniu“, čo ale zmení hodnotu čísla

Strict mode – celý skript

- na začiatku skriptu uvedieme
`"use strict";`
- pozor, pripojenie skriptu so `strict` ku skriptu bez `strict` znamená, že výsledný skript je v režime `strict`
 - ak `non strict` + `strict` -> `non strict`

Strict mode – vo funkcii

```
function myFunc()  
{  
    // strict režim plati iba vo funkcii  
    'use strict';  
  
    // ale plati aj vo vnorenej funkcii  
    function nested() {}  
}
```

Strict mode – ďalšie ...

- Strict mode - ďalšie obmedzenia...
- režim `strict` predstavuje obmedzenia, ktoré uľahčia vývoj nových špecifikácii ES, a teda JS ako takého
- podpora prehliadačov

Vue.js

- populárny progresívny JS rámec na tvorbu plne-interaktívneho používateľského rozhrania webových stránok/aplikácií
- vytvoril ho Evan You po tom, ako pracoval v Googli, kde používal AngularJS
 - extrahoval a preniesol do Vue najlepšie koncepty z Angularu
 - prvá oficiálna verzia 2014

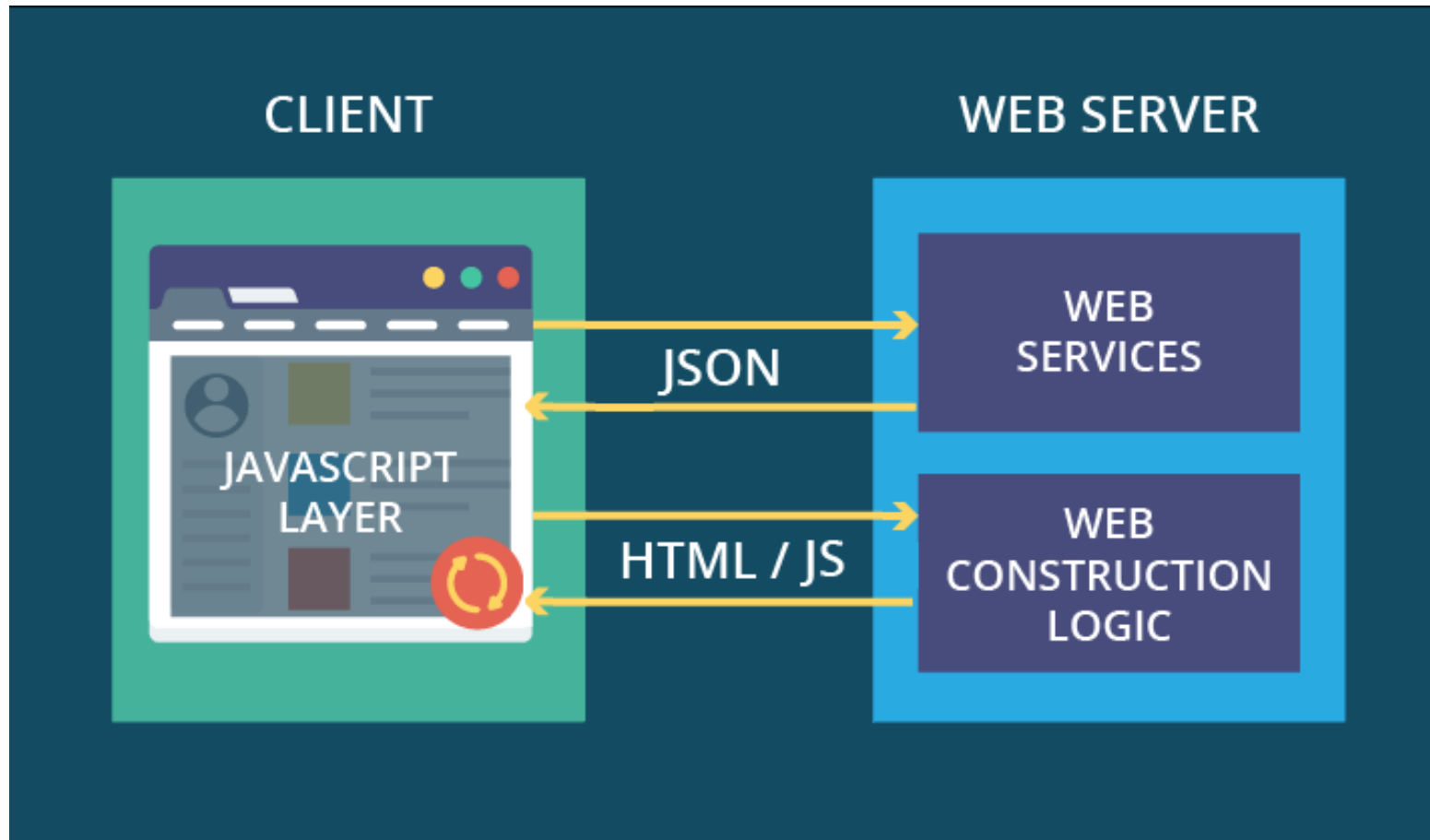
porovnanie s inými rámcami

Client-side rendering

- **server vygeneruje HTML stránku, ktorá obsahuje koreňový element (kontajner) pre JavaScript aplikáciu/vrstvu**
- **spravidla celá biznis logika - konštrukcia/generovanie stránok (rozhrania) je na klientovi – tučný klient**
 - napísaná v JS, použitím rámca Angular, React, Vue...
 - JavaScript generuje HTML, aplikuje štýly, defiňuje správanie
- **server vystavuje webové služby, ktoré poskytujú iba údaje (napr. JSON), ktorými sa naplňa rozhranie aplikácie**

Client-side rendering

Single Page Application - SPA

Client side

- po úvodnom načítaní je množstvo prenášaných údajov minimálne, rozhranie kompletne generuje JavaScript
- **na vývoj je potrebná výborná znalosť JavaScriptu a špecializovaného rámca (Vue)**
- mínus: bezpečnosť – celá logika je na klientovi, poskytujeme kompletný kód

model–view–viewmodel

```
<body>
  <div id="app">
    {{message}}
  </div>

  <script src="https://cdn.jsdelivr.net/npm/vue"></script>

  <script>
    var vm = new Vue({
      el: '#app',
      data: {
        message: 'Hello Vue!'
      },
    });
  </script>
</body>
```

viewmodel

- inštancia vue, objekt, ktorý synchronizuje rozhranie a model (dáta)

model-view-viewmodel

```
<body>
  <div id="app">
    {{message}}
  </div>

  <script src="https://cdn.jsdelivr.net/npm/vue"></script>

  <script>
    var vm = new Vue({
      el: '#app',
      data: {
        message: 'Hello Vue!'
      },
    });
  </script>
</body>
```

model

- (dátový) objekt jazyka JavaScript
- `vm.$data`

model-view-viewmodel

```
<body>
  <div id="app">
    {{message}}
  </div>

  <script src="https://cdn.jsdelivr.net/npm/vue/dist/vue.js"></script>

  <script>
    var vm = new Vue({
      el: '#app',
      data: {
        message: 'Hello Vue!'
      },
    });
  </script>
</body>
```

view (rozhranie)

- DOM element, každá inštancia vue je prepojená so zodpovedajúcim DOM elementom
- `vm.$el`
- pri vytvorení inštancie je všetkým potomkom daného elementu inicializované reaktívne dátové previazanie (data binding)

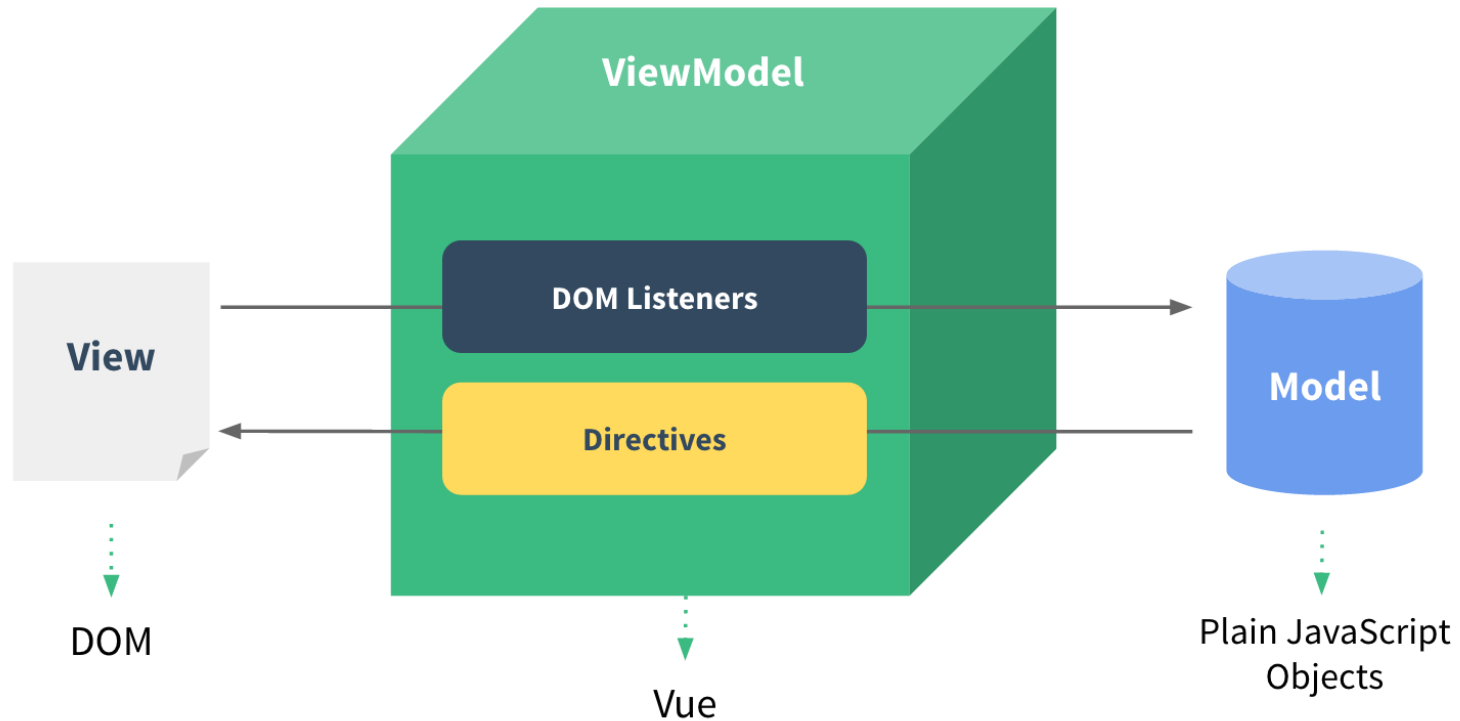

Reaktivita

- zriedkavo je potrebné sa dotknúť DOMu ako takého
 - okrem vlastných direktív (custom directives)
- **zmena údajov (dátových objektov) automaticky vyvolá aktualizáciu (update) rozhrania**
 - reaktivitu je možné naviazať až na úroveň textových uzlov (TextNode)
 - aktualizácia rozhrania je vykonávaná asynchrónne pre vyšší výkon

Model-view-viewmodel

Komponenty

- komponent je základnou stavebnou jednotkou
- je určený
 - **šablónou** (html + css) - ako vyzerá, napr. tlačídlo
 - **a správaním** – čo sa má vykonať, napr. keď používateľ klikne na tlačídlo

Komponent - šablóna

```
<div id="vue-app">  
  <h1>{{ heading }}</h1>  
  <p>  
    {{ message }}  
  </p>  
  <button>Klikni na mňa</button>  
  Klikli ste {{ clickCounter }}-krát.  
</div>
```


Komponent - správanie

- správanie je definované JavaScriptom

```
var app = new Vue({  
  el: '#vue-app',  
  data: {  
    heading: 'Počítadlo kliknutí',  
    message: 'Tento komponent zobrazuje  
               počet kliknutí na tlačidlo',  
    clickCounter: 0  
  }  
});
```


Komponent

– načúvanie na udalosť

- je potrebné zaistiť, aby sa po kliknutí na tlačidlo vykonala nejaká akcia
 - inkrementácia počítadla o 1

```
<button v-on:click="buttonClick()">  
    Klikni na mňa  
</button>
```


Komponent

– dodefinovanie akcie

- správanie komponentu je potrebné rozšíriť o akciu `buttonClick()`

```
methods: {  
    buttonClick: function() {  
        this.clickCounter++;  
    }  
}
```

Komponent – reaktívne správanie

- keď budeme klikať na tlačidlo, inkrementuje sa premenná **clickCounter** v dátovom objekte
- **táto zmena automaticky vyvolá aktualizáciu (update) rozhrania**

```
var app = new Vue({  
  el: '#vue-app',  
  data: {  
    heading: 'Počítadlo kliknutí',  
    message: 'Tento komponent zobrazuje  
             počet kliknutí na tlačidlo',  
    clickCounter: 0  
  }  
});
```


Direktívy

```
<button v-on:click="buttonClick()">  
    Klikni na mňa  
</button>
```

- podmienené zobrazenie nejakého obsahu

```
<button v-if="clickCounter < 5"  
    v-on:click="buttonClick()">  
    Klikni na mňa  
</button>
```


Direktíva – v-else

```
<div v-if="clickCounter < 5" >  
  <button v-on:click="buttonClick()">  
    Klikni na mňa  
  </button>  
  Klikol si {{ clickCounter }}-krát.  
</div>  
  
<div v-else>  
  Sorry, už by stačilo klikania...  
</div>
```


Direktíva – v-else-if

```
<div v-if="clickCounter < 5" >  
  <button v-on:click="buttonClick()">  
    Klikni na mňa  
  </button>  
  Klikol si {{ clickCounter }}-krát.  
</div>  
<div v-else-if="clickCounter < 15" >  
  <button v-on:click="buttonClick()">  
    Klikaj ďalej, zotrvaj!  
  </button>  
  Klikol si {{ clickCounter }}-krát.  
</div>  
<div v-else>  
  Sorry, už by stačilo klikania...  
</div>
```


Direktíva – `v-show`

- `v-if` – pokiaľ je podmienka `false`, element je odstránený z DOMu stránky
- `v-show` – element nie je odstránený z DOMu stránky, ale má nastavený CSS `display: none;`
- môže byť výhodné napr., keď máme zložitý element (čo do štruktúry, počtu potomkov) a často sa mení podmienka, vtedy musí prehliadač pri každej zmene element odstrániť, resp. pridať
- ale, element môže spôsobiť vyššiu réžiu pri prvotnom vykreslení stránky, pretože sa vykresľuje vždy, a príp. sa skryje, v prípade `v-if` ho bude generovať iba ak sa má skutočne zobrazit'

Direktíva – v-for

- iterovanie zoznamom/polom
- pridajme do komponentu v dátovom objekte pole
`items: [1, 3, 5, 7, 9]`
- rozšírme šablónu

```
<ul>
```

```
  <li v-for="item in items">
```

```
    {{ item }}
```

```
  </li>
```

```
</ul>
```


Direktíva – v-for / 2

```
<ul>
```

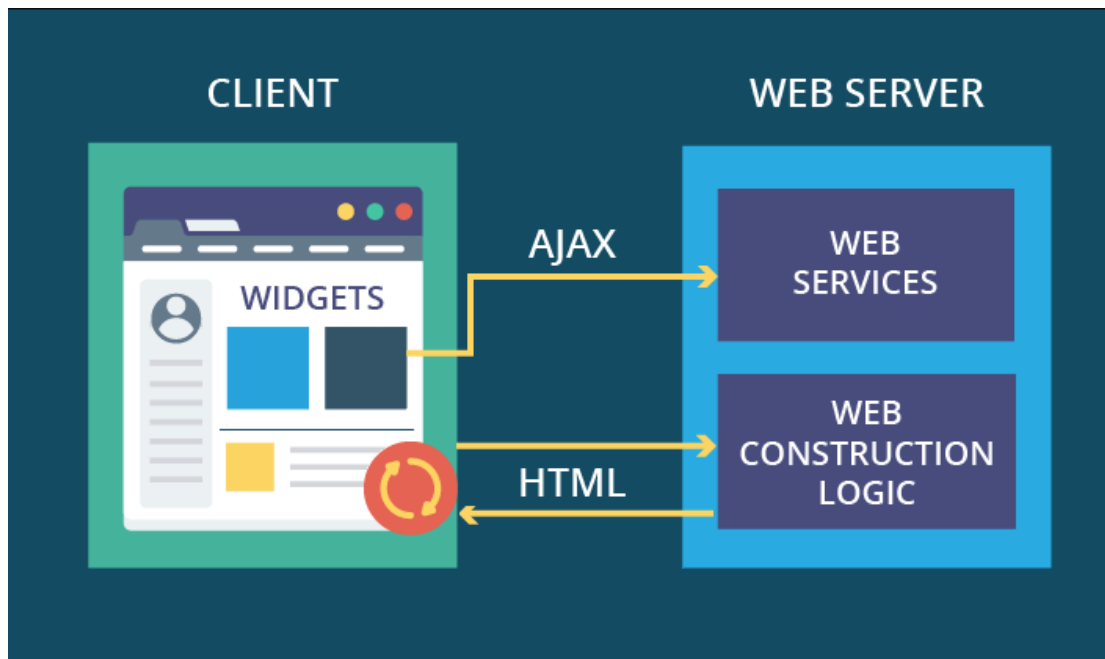
```
  <li v-for="(item, index) in items"
      v-on:click="removeClick(index)" >
    {{ item }}
```

```
</li>
```

```
</ul>
```

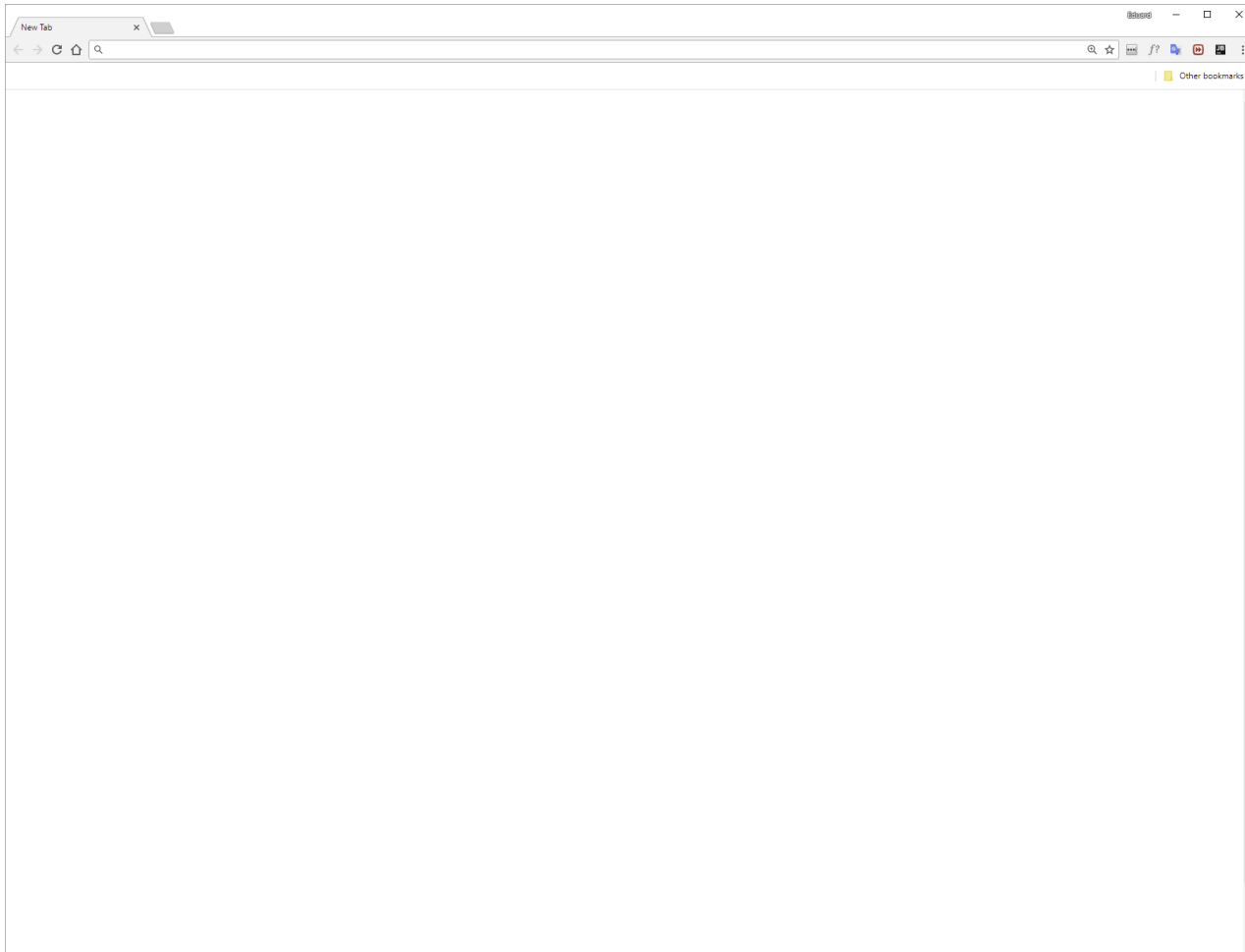

JS widgets /komponenty

- nemusíme mať „čistú“ client-side architektúru
- Vue môžeme použiť aj v JS widgets architektúre
 - kde widgety sú komponenty

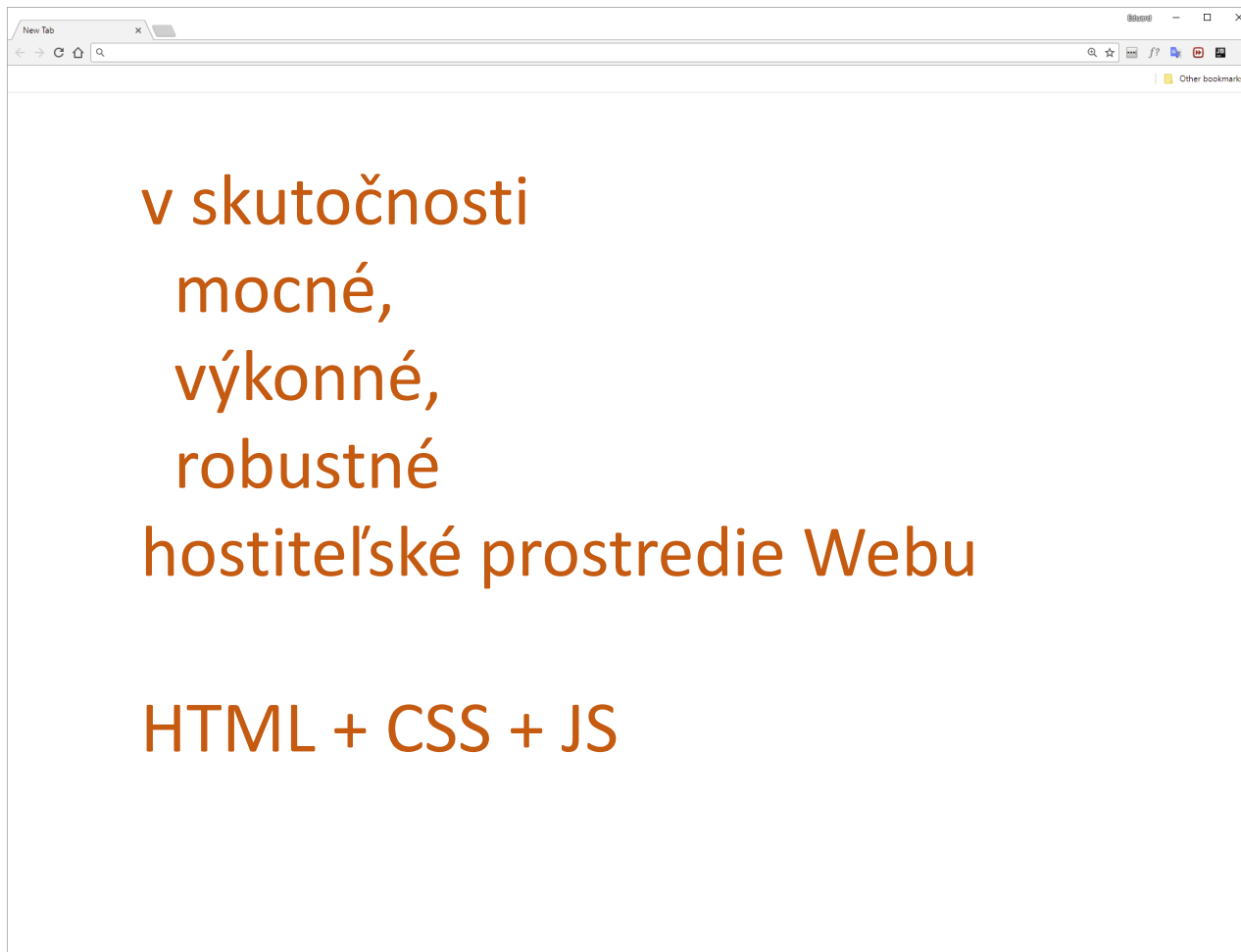
Prehliadač

- na prvý pohľad takmer nič

Prehliadač

- na prvý pohľad takmer nič

Zdroje

- [Eloquent JavaScript](#)
- [ECMAScript 2015 features](#)
- [Learning JavaScript Design Patterns](#)
- [Functional Programming in JavaScript](#)